

Sygn. akt III RC 955/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Lidia Lenartowicz

Protokolant sekr.sądowy Marta Szczepańska

Po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2016 r. w Toruniu.

sprawy z powództwa: **mał. B. S. (1) działającego przez matkę I. S. (1)**

przeciwko: **A. S. (1)**

o: podwyższenie alimentów

I. Podwyższa rentę alimentacyjną od pozwanego A. S. (1) na rzecz mał. powoda B. S. (1), z kwoty po 300 zł miesięcznie, ustalonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 12.11.2013r. w sprawie IC (...), do kwoty po 450 zł (czterysta pięćdziesiąt) miesięcznie, płatnych do rąk matki mał. powoda I. S. (1), poczynając od dnia 9.10.2015r., do dnia 15-ego każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności każdej z rat,

II. Oddala powództwo w pozostałej części,

III. Nie obciąża mał. powoda kosztami sądowymi w części oddalonego powództwa,

IV. Nie obciąża pozwanego kosztami sądowymi w sprawie,

V. Wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 955/15

UZASADNIENIE

W dniu 9 października 2016r. I. S. (1) działająca w imieniu małoletniego powoda B. S. (1) wniosła do tutejszego sądu pozew o podwyższenie alimentów przeciwko A. S. (1). Domagała się podwyższenia alimentów z kwoty po 300 zł miesięcznie ustalonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 12.11.2013r. w sprawie o sygn. IC (...) – do kwoty po 500 zł miesięcznie, poczynając od dnia 01.12.2015r.

W uzasadnień pozwu I. S. wyjaśniła, iż mał. B. S. (1) jest jej dzieckiem ze związku małżeńskiego z pozwanym.

Ostatni raz alimenty na małoletniego zostały ustalone w wyroku rozwodowym stron, w kwocie po 300 zł miesięcznie. W ocenie matki mał. powoda znacznie wzrosły koszty utrzymania B., w związku z rozpoczęciem przez niego nauki w I klasie szkoły podstawowej. I. S. musiała kupić synowi niezbędną wyprawkę szkolną. Nie mogła liczyć na wsparcie finansowe swojej matki, która otrzymuje emeryturę w wysokości 1300 zł miesięcznie.

Pozwany poza alimentami w kwocie po 300 zł miesięcznie, nie przekazuje żadnych dodatkowych środków na utrzymanie syna.

Ze względu na powyższe, matka mał. powoda wnosila jak na wstępie.

Na rozprawie w dniu 14.01.2016r. I. S. domagała się podwyższenia alimentów od pozwanego z kwoty po 300 zł miesięcznie do kwoty po 500 zł miesięcznie, poczynając od dnia wniesienia pozwu tj. 09.10.2015r. i w tej części zmieniła żądanie pozwu.

Pozwany A. S. (1) wnosił o oddalenie powództwa w całości.

Takie stanowiska strony zajmowały do momentu zakończenia przedmiotowego postępowania.

Sąd ustalił i zważył, co następuje :

Małoletni B. S. (1) jest dzieckiem ze związku małżeńskiego I. S. (1) i A. S. (1).

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 12.11.2013r. w sprawie o sygn. IC (...) orzeczono rozwód między małżonkami S. – bez orzekania o winie. W punkcie 2 wyroku powierzono I. S. wykonywanie władzy rodzicielskiej nad mał. B. S. (1) i ograniczono władzę rodzicielską A. S. (1) do współdecydowania o istotnych sprawach związanych z wychowaniem, wykształceniem i leczeniem dziecka. W punkcie 4 wyroku zobowiązano A. S. do płacenia alimentów na rzecz mał. B. S. w kwocie po 300 zł miesięcznie.

W momencie orzekania rozvodu mał. B. miał 4 lata i mieszkał z matką.

W 2013r. I. S. była zatrudniona w firmie (...) spółka z o.o. na stanowisku pracownika pomocniczego na pełen etat, z wynagrodzeniem średnim 1191,75 zł netto miesięcznie. Pozwany A. S. wyprowadził się ze wspólnego mieszkania stron w T. przy ul. (...) do swoich rodziców i zamieszkał u nich w T. przy ul. (...).

W 2013r. był zatrudniony w firmie (...) spółka zoo. w T. na stanowisku zastępcy kierownika magazynu na czas określony do dnia 24.01.2016r.

Otrzymywał z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości 1800-2100 zł netto miesięcznie.

Małoletni B. S. (1) ma obecnie 6 lat i dnia 01.09.2016r. rozpoczął naukę w I klasie Szkoły Podstawowej nr (...) w T..

Otrzymał ze szkoły komplet podręczników do I klasy.

I. S. musiała kupić synowi 2 wyprawki – jedną do szkoły, a drugą do domu. Koszt zakupu 1 wyprawki wyniósł 500 zł, a dwóch wyprawek 1000 zł.

W obecnym roku szkolnym B. nie chodzi na żadne płatne zajęcia dodatkowe, bo jego matki na to nie stać.

Od listopada 2015r. zaczął częściej zapadać na infekcje górnych dróg oddechowych. I. S. oceniła miesięczny koszt utrzymania syna B. na kwotę 1000 zł.

Matka małego powoda z wykształcenia jest technikiem technologiem żywienia. W okresie od 17.03.2015r. do listopada 2015r. była zatrudniona w sklepie (...) jako sprzedawca, z wynagrodzeniem 1300 zł netto miesięcznie. Od listopada 2015r. pozostawała bez zatrudnienia i pozostawała z B. na utrzymaniu swojej matki emerytki.

W dniu 12.01.2016r. I. S. zarejestrowała się jako bezrobotna w Powiatowym Urzędzie Pracy w T., nie przyznano jej prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Zarejestrowała się też w (...) Komitecie Pomocy (...), gdzie deklarowała podjęcie pracy jako opiekunka osób starszych.

I. S. wspólnie z B. zamieszkują u jej matki w T. przy

ul. (...) i wspólnie prowadzą gospodarstwo domowe.

Matka powódki jest emerytką i otrzymuje emeryturę w wysokości 1300 zł netto miesięcznie. Świadczenia za jej mieszkanie o powierzchni 32 m wynoszą : czynsz 250 zł miesięcznie, energia elektryczna 100 zł miesięcznie, media 30 zł miesięcznie.

I. S. nadal jest zameldowana w mieszkaniu położonym w T. przy u. R. 14F/10, którego jest współwłaścicielką z byłym mężem A. S. (1). Mieszkaniem tym dysponuje pozwany i czasowo wynajmował je czerpiąc z tego tytułu dodatkowy dochód.

I. S. zaciągnęła pożyczkę w P. w wysokości 1500 zł, której nie spłaca – bo nie ma na to środków.

Dwa lata temu zaciągnęła też pożyczkę w parabanku B. w wysokości 1000 zł. Nie spłaca tej pożyczki, a zadłużenie z tego tytułu wraz z odsetkami wynosi 1200 zł.

I. S. była zmuszona skorzystać z pomocy społecznej. Z (...) w T. przyznano jej zasiłek na dożywianie 40 zł miesięcznie za okres od 01.02.2016r. do 30.04.2016r. oraz opłacono obiady B. w szkole. W okresie od 01.02.2016r. do 31.03.2016r. otrzymywała też zasiłek okresowy w wysokości 364 zł miesięcznie.

W okresie od 16.03.2016r. do 31.03.2016r. I. S. była zatrudniona w sklepie (...) jako kasjer – sprzedawca. Od 01.04.2016r. pracuje w tym samym sklepie w dziale informacji na czas określony do dnia 31.12.2016r., z wynagrodzeniem 1000-1200 zł netto miesięcznie.

Pozwany A. S. (1) ma 34 lata i z zawodu jest mechanikiem. M.. B. jest jego jedynym dzieckiem.

Do 2014r. był zatrudniony w firmie (...) w T., na stanowisku zastępcy kierownika magazynu. Otrzymywał z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości 2700 zł netto miesięcznie. W 2014r. został zwolniony z zakładu pracy.

Pozwany przez kolejne pół roku pozostawał bez zatrudnienia. Następnie przez pół roku pracował w firmie (...) jako magazynier, z wynagrodzeniem, 1600 zł netto miesięcznie. Od połowy czerwca 2015r. do grudnia 2015r. A. S. (1) podjął pracę w zakładzie remontowym brata A. S. (3) jako murarz – tynkarz. Otrzymywał z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości 1750 zł brutto, 1250 zł netto miesięcznie. Pozwany stracił pracę u brata, bo jego firma stała się nie wypłacalna. Od dnia 20 stycznia 2016r. zarejestrował się jako bezrobotny w PUP w T.. Przez pierwsze 3 miesiące od rejestracji A. S. otrzymywał zasiłek dla bezrobotnych w wysokości 831 zł miesięcznie, a przez kolejne 3 miesiące w wysokości 652 zł miesięcznie. Zasiłek będzie pobierał do miesiąca czerwca 2016r.

Pozwany miał i ma dodatkowy dochód z podejmowanych prac dorywczych – wykonuje remonty w mieszkaniach tj. kładzie gładzie, maluje ściany.

Za położenie gładzi na ścianach w mieszkaniu otrzymywał do tej pory 500 zł.

A. S. pozostaje w związku nieformalnym z M. M. (1), ale mieszkają oddzielenie. Partnerka wspiera go materialnie : przekazuje pieniądze, żywność. Pozwany zamieszkuje u swoich rodziców w T. przy ulicy (...). Matka od 6 lat przebywa na rencie, którą otrzymuje w wysokości 1100 zł miesięcznie. Ojciec pozwanego ma dochód w wysokości 1000 zł miesięcznie i problemy ze zdrowiem. Pozwany przekazywał rodzicom na poczet świadczeń 300 zł miesięcznie.

Mieszkanie położone w T. przy ul (...) zostało nabyte w trakcie trwania małżeństwa stron i jest ich współwłasnością.

I. S. z mał. B. musiała się wyprowadzić z tego mieszkania, którym wyłącznie dysponuje A. S. (1).

Pozwany wynajmował to mieszkanie swojemu znajomemu, który wykonał w nim remont na swój koszt. Do stycznia 2016r. A. S. opłacał świadczenia za to mieszkanie. Od stycznia 2016r. powstało zadłużenie z tytułu nie opłacania czynszu. Pozwany twierdził, iż nie może w legalny sposób wynająć tego mieszkania, bo na części stanowiącej własność I. S. postępowanie egzekucyjne prowadzi komornik.

W 2005r. pozwany zaciągnął kredyt hipoteczny w banku we frankach, w wysokości odpowiadającej 83600 zł. Do lutego 2016r. spłacał ten kredyt w ratach po 820 zł miesięcznie.

A. S. złożył wniosek o dokonanie podziału majątku między nim, a byłą żoną I. S.. W sprawie tej prowadzone jest postępowanie dowodowe.

Małoletni B. spędza u ojca co drugi weekend.

W momencie zamknięcia postępowania dowodowego w sprawie B. S. utrzymywał się z prac dorywczych przy remontach mieszkań oraz pobierał zasiłek dla bezrobotnych w wysokości 650 zł miesięcznie. Pozostawał na utrzymaniu swoich rodziców, którym nie przekazywał na utrzymanie żadnej kwoty.

Dowód : - zeznania matki mał. powoda I. S. k. 24-24 verte,35

- zeznania pozwanego A. S. k.24 verte-25,35

- sygn. akt IC (...) k.23-27

- zaświadczenie o zarobkach pozwanego k.13

- kserokopia umowy o pracę I. S. k.34

- pismo z ZUS oddział w T. k.14

- pismo z PUP w T. k.15,21,32

- decyzja z (...) w T. k.22,23

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przesłuchania matki małoletniego powoda – I. S. (1) oraz pozwanego A. S. (1).

Sąd przyznał walor wiarygodności twierdzeniom matki małoletniego powoda I. S. odnośnie ustalenia uzasadnionych potrzeb mał. B. S. (1) oraz sytuacji materialnej jego matki, gdyż były one logiczne i korespondowały z zebrany w sprawie materiale dowodowym.

Sąd co do zasady uznał za wiarygodne zeznania pozwanego

A. S. (1) na okoliczność ustalenia jego aktualnej sytuacji materialnej i rodzinnej oraz możliwości zarobkowych.

W myśl art. 133 kro, rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie jego utrzymania i wychowania.

Natomiast zgodnie z dyspozycją art. 135 §1 kro, zakres świadczeń alimentacyjnych zależy do dwóch przesłanek:

- usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz

- zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Pojęcia „usprawiedliwione potrzeby” oraz „możliwości zarobkowe i majątkowe” zostały szczegółowo omówione w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r. III CZP 91/86, OSNP 1988, nr 4, poz. 42. W uchwale tej stwierdzono m.in., że: „Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można jednoznacznie

zdefiniować, ponieważ nie ma jednego stałego kryterium odniesienia. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w których osoba uprawniona się znajduje. Nie jest możliwe ustalenie katalogu usprawiedliwionych potrzeb polegających zaspokojeniu w ramach obowiązku alimentacyjnego i odróżnienie ich od tych, które jako objaw zbytku lub z innych przyczyn nie powinny być uwzględnione. W każdym razie zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczać będą poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle będzie można określić potrzeby życiowe – materialne i intelektualne uprawnionego.

Stosownie do treści przepisów art. 133 §1 i art. 135 kro, kwota alimentów należnych dziecku, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, a nie posiada majątku przynoszącego dochód, zależy od usprawiedliwionych potrzeb dziecka oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości każdego z jego rodziców, albowiem obowiązek alimentacyjny spoczywa w odpowiednich częściach na obojgu rodzicach, stosownie do ich aktualnych możliwości finansowych. Oznacza to, że również pozwany powinien ponosić odpowiednią część wszystkich wydatków związanych z utrzymaniem małoletniego syna B. S. (1) w postaci: zakupu wyżywienia, ubioru, zakupu leków oraz innych wydatków niezbędnych dla jego prawidłowego rozwoju i wychowania.

Zgodnie z utrwaloną w orzecznictwie zasadą, dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami i to zarówno wtedy, gdy żyją z nimi wspólnie, jak i wtedy, gdy żyją oddzielnie. Oznacza to, że rodzice powinni zapewnić dziecku warunki materialne odpowiadające tym, w jakich żyją sami.

Rodzice nie mogą uchylać się od obowiązku alimentacyjnego na tej podstawie, że wykonywanie tego obowiązku stanowiłoby dla nich nadmierny

ciężar. Są obowiązani podzielić się z dzieckiem nawet najmniejszymi dochodami. W szczególnych przypadkach, gdy sytuacja dziecka tego wymaga, rodzice mają obowiązek wyzbywania się posiadanego majątku, bądź jego niektórych składników, aby w ten sposób podołać ciężącemu na nich obowiązkowi alimentacyjnemu, np. dla ratowania zdrowia dziecka. Podstawą oddalenia powództwa o zasądzenia alimentów może być tylko brak wszelkich możliwości po stronie zobowiązanego, nie zaś szczupłość środków, jakimi on rozporządza.

Natomiast stosownie do treści art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków rozumie się zwłaszcza zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się albo ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania poprzez stosowne zwiększenie lub zmniejszenie świadczeń alimentacyjnych. Nie każda jednak zmiana w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego uzasadnia zastosowanie art. 138 kro. Zastosowanie powyższego przepisu uzasadnia jedynie taka zmiana, która jest istotna. To czy określona zmiana jest istotna, może zależeć m. in. od tego, kiedy po raz ostatni nastąpiła konkretyzacja danego stosunku alimentacyjnego, jakie okoliczności faktyczne powodują zmianę w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego.

Przenosząc powyższe rozważania na stan faktyczny należy stwierdzić, iż obowiązek alimentacyjny A. S. (1) względem mał. B. S. (1) został ustalony w wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 12.11.2013r. w kwocie po 300 zł miesięcznie. Małoletni miał wtedy 4 lata.

Nie ulega wątpliwości, iż od 2013r. znacznie wzrosły uzasadnione koszty utrzymania mał. powoda, który od dnia 01.09.2015r. rozpoczął naukę w I klasie szkoły podstawowej. Chłopiec otrzymał komplet podręczników ze szkoły, ale

I. S. musiała kupić mu niezbędne przybory szkolne : do szkoły i do domu, plecak, strój na WF, na które wydała łącznie 1000 zł. Ze względu na trudną sytuację materialną matki – B. nie uczęszcza na dodatkowe płatne zajęcia, obiady w szkole opłaca mu opieka społeczna.

I. S. oceniła miesięczny koszt utrzymania mał. B. na kwotę 1000 zł i nie jest to w ocenie sądu kwota wygórowana.

Sąd zwrócił również uwagę na fakt, iż musiała ona wraz z mał. B. wyprowadzić się z mieszkania, którego jest współwłaścicielką w T. przy ul. (...) i zamieszkać u swojej matki w 32- metrowym mieszkaniu w T. przy ul. (...).

I. S. pozostawała wraz z synem na utrzymaniu swojej matki emerytki, gdy straciła pracę sprzedawcy w sklepie (...). Była zarejestrowana jako bezrobotna w PUP w T. w okresie od 12.01.2016r. do 16.03.2016r., bez prawa do zasiłku. W dniu 16.03.2016r. I. S. podjęła pracę jako kasjer sprzedawca w sklepie (...), a od 01.04.2016r. będzie pracowała w tej samej firmie w dziale informacji, z wynagrodzeniem 1200 zł netto miesięcznie.

Jest ona zadłużona w parabankach : P. i B. na łączną kwotę 2700 zł, ale do tej pory ze względu na brak środków nie spłacała tych pożyczek.

W ramach prowadzonego postępowania dowodowego sąd w szczegółowy sposób zanalizował też sytuację materialną i rodzinną pozwanego A. S. (1). W 2013r. był on zatrudniony w firmie (...) jako zastępca kierownik magazynu, z wynagrodzeniem 2700 zł netto miesięcznie. W 2014r. został zwolniony z zakładu pracy i przez pół roku pozostawał bez pracy. Następnie zatrudnił się w firmie (...) na stanowisko magazyniera, z wynagrodzeniem 1600 zł netto miesięcznie. Od połowy czerwca 2015r. rozpoczął pracę w zakładzie remontowym u brata A. S. jako murarz tynkarz, z wynagrodzeniem 1250 zł netto miesięcznie. Pozwany stracił ta pracę z uwagi na brak wypłacalności firmy brata. Od stycznia 2016r. jest zarejestrowany jako bezrobotny w PUP w T., z prawem do zasiłku w wysokości 652 zł miesięcznie do czerwca 2016r. Od stycznia 2016r. pozwany podejmuje prace dorywcze przy remontach mieszkań, z tytułu położenia gładzi na ścianach w mieszkaniu otrzymuje 500 zł. A. S. mieszka u swoich rodziców w T. przy ul. (...), których łączny dochód z rent wynosi 2100 zł miesięcznie. Pozwany przez pewien czas dokładał im do świadczeń 300 zł miesięcznie, ale zaprzestał tego z uwagi na brak środków.

Sąd zwrócił uwagę, iż to pozwany dysponuje wspólnym mieszkaniem stron w T. przy ul. (...) i wynajmował to mieszkanie swojemu znajomemu – osiągając z tego tytułu dodatkowy dochód.

Na rozprawie w dniu 08.03.2016r. I. S. zeznała, iż gospodarz domu przy ul. (...) poinformował ją, iż w mieszkaniu stron zamieszkują dwie osoby. Pozwany zeznał, iż ze względu na nieuregulowany stan prawny tego mieszkania nie mógł i nie może zawierać umowy najmu.

W chwili obecnej toczy się między stronami sprawa o podział majątku.

Pozwany pozostaje w nieformalnym związku z M. M., która wspiera go materialnie i przekazuje żywność. Małoletni B. spędza u ojca weekend raz na 2 tygodnie w mieszkaniu dziadków. Pozwany przygotowuje wtedy synowi posiłki. Natomiast poza alimentami nie kupuje synowi odzieży, obuwia, nie partycypował w kosztach zakupu wyprawki szkolnej.

Mając powyższe okoliczności na względzie, w punkcie 1 wyroku podwyższono wysokość alimentów od pozwanego A. S. na rzecz mał. powoda B. S. z kwoty po 300 zł miesięcznie do kwoty po 450 zł miesięcznie, poczynając od dnia wniesienia pozwu tj. 09.10.2015r.

W ocenie sądu I. S. wykazała w toku prowadzonego postępowania dowodowego, iż od 2013r. wzrosły uzasadnione koszty utrzymania mał. B.. Sąd podwyższył alimenty do kwoty po 450 zł miesięcznie uznając, iż ta kwota pozostaje w możliwościach zarobkowych pozwanego. Mając doświadczenie zawodowe jako magazynier i murarz-tynkach, a będąc z wykształcenia mechanikiem ma możliwość podjęcia pracy w wyżej wymienionych zawodach. Z informacji PUP w T. z dnia 22.02.2016r. wynika, iż urząd ten dysponował 586 ofertami pracy dla mężczyzn na stanowisku pracownik fizyczny, w tym pracownik budowlany. Minimalne wynagrodzenie proponowane przez pracodawców wynosiło w 2015r. 1750 zł brutto miesięcznie, a od 01.01.2016r. 1850 zł brutto miesięcznie.

W punkcie 2 wyroku sąd oddalił powództwo w pozostałej części i ze względu na charakter sprawy nie obciążył w punkcie 3 wyroku mał. powoda

B. S. kosztami sądowymi w części oddalonego powództwa.

W punkcie 4 wyroku o kosztach sądowych orzeczono na mocy art. 102 kpc.

W punkcie 5 wyroku – wyrokowi w punkcie 1 nadano rygor natychmiastowej wykonalności.